

Notat

Ministeriet for Forskning, Innovation
og Videregående Uddannelser

Modtager:

Udvalget for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser

Kopi:

Kommenteret høringsnotat om forslag til lov om ændring af SU-loven, lov om befordringsrabat til studerende ved videregående uddannelser og lov om befordringsrabat til uddannelsessøgende i ungdomsuddannelser m.v.

Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser har den 24. april 2013 sendt ovennævnte udkast til lovforslag i høring blandt relevante institutioner og organisationer. Herudover har høringen været offentliggjort på Høringsportalen.

Ved høringsfristens udløb den 15. maj 2013 er der indkommet 54 høringssvar.

I dette notat gives et kort resumé af de væsentligste bemærkninger til lovforslaget og de ændringer, der er foretaget i lovforslaget på baggrund heraf.

Overordnede bemærkninger:

En række høringsparter er positive over for initiativerne. *Danske Universiteter* er således positive over for de initiativer, der indfører incitamenter til, at de studerende øger studieaktiviteten, og de forventer derfor, at lovforslaget vil resultere i kortere studietid. En række *faglige organisationer* er overordnet set enige i lovforslagets prioriteringer. *Dansk Magisterforening (DM)* bemærker dog, at man generelt er modstander af beskæringer af SU. *Danske Studerendes Fællesråd (DSF)* er negativt stillet over for lovforslaget, da man ikke mener, de aftalte ændringer stemmer overens med princippet om lige og fri adgang til uddannelse i Danmark. I modsætning til dette mener *Dansk Erhverv*, at lovforslaget ikke går langt nok, og at man gerne så en kraftigere beskæring af for eksempel SU til hjemmeboende og de ekstra klip til studerende på videregående uddannelser.

Derudover er der en række kommentarer til de enkelte initiativer i lovforslaget, som gennemgås nedenfor.

En række høringsparter udtrykker bekymring vedrørende ændringen af reglerne om SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK). Høringsparterne udtrykker særligt bekymring over muligheden for tilrettelæggelse af turbokurser i forhold til de gældende eksamensterminer og for, at der sker en centralisering af udbuddet af turbokurser i de store universitetsbyer.

Vedrørende forslaget om ændring af støttetiden for studerende, der påbegynder en videregående uddannelse mere end to år efter at have bestået en adgangsgivende

28. maj 2013

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

Slotsholmsgade 10

Post Postboks 2135
1015 København K

Telefon 3392 9700

Telefax 3332 3501

E-post fivu@fivu.dk

Netsted www.fivu.dk

CVR-nr. 1680 5408

Ref.-nr. 13/008185-23

eksamen henviser *Danske Regioner, LO, FTF, Rådet for de grundlæggende Erhvervsrettede Uddannelser (REU), Danske Erhvervsskoler – Lederne (DE-L), Handlsskolernes Lærerforening (HL), Gymnasieskolernes Lærerforening (GL), Københavns Erhvervsakademi (KEA) og Aarhus Maskinmesterskole* til, at forslaget kan vise sig at have en u hensigtsmæssig virkning for studerende på erhvervsuddannelserne. Ifølge høringsparterne skyldes det, at flere studerende på erhvervsuddannelserne har været ude på arbejdsmarkedet i en periode, inden de vælger at læse videre, og at de derfor bliver uforholdsmæssigt hårdt ramt af forslaget om at beskære støttetiden, hvis man påbegynder en videregående uddannelse mere end to år efter den adgangsgivende eksamen.

Danske Handicaporganisationer, Sammenslutningen af Unge med Handicap og Danske Studerendes Fællesråd udtrykker bekymring for, at forslaget om ændring af støttetiden og de øgede krav til studiefremdrift for studerende på videregående uddannelser kan få særligt negative konsekvenser for studerende med handicap, da der ikke i lovforslaget er taget særskilte hensyn til denne gruppe.

Danske Universiteter og Professionshøjskolerne anfører desuden, at man forventer, at lovforslaget samlet set vil føre til øgede udgifter til administration og systemudvikling.

Enkelte høringsparter, herunder *Københavns Universitet (KU)*, har udtrykt kritik af den korte frist for afgivelse af høringsvar.

Særlige bemærkninger:

1. SU i op til 12 måneder ud over normeret tid til studerende, der starter deres videregående uddannelse inden for 2 år efter adgangsgivende eksamen

Overgangsmønstre fra en erhvervsuddannelse til videregående uddannelse

En række høringsparter gør på forskellig vis opmærksom på, at reformens initiativer ikke i tilstrækkelig grad tager hensyn til de aspekter, der gør sig gældende omkring overgang til videregående uddannelse, hvis man bygger oven på en erhvervsuddannelse.

REU, DE-L, Danske Regioner, LO og Aarhus Maskinmesterskole er bekymrede over effekten af et generelt forslag om at ændre støttetiden for studerende, der starter senere end 2 år efter adgangsgivende eksamen. De gør opmærksom på, at personer med en erhvervsuddannelse, som vælger at starte på en videregående uddannelse, har et særligt overgangsmønster til videregående uddannelse, hvor de er på arbejdsmarkedet i en årrække, hvorefter de måske ønsker at videreudanne sig inden for deres felt og dermed kombinere den erfaringsbaserede faglighed, de har opnået, med en teoretisk videreuddannelse.

REU henviser til, at det i 2007 kun var 4 pct., der inden for 15 måneder efter fuldførelsen af en erhvervsuddannelse gik i gang med en videregående uddannelse. *REU* påpeger, at en af årsagerne er, at der eksisterer en spordeling i det danske uddannelsessystem, der tvinger de unge til at vælge spor enten i retning af en erhvervsuddannelse eller i retning af en videregående uddannelse. Og da erhvervsuddannelserne i almindelighed ikke giver direkte studiekompetence, er ansøgere til

videregående uddannelse (inkl. erhvervsakademierne) henvist til at søge via kvote 2 og indsamle den tilstrækkelige erfaring etc., der kan sikre dem optag. *LO* foreslår, at det løbende vurderes, om den foreslåede ændring opstiller uhensigtsmæssige barrierer for denne målgruppe. Endvidere mener de, at der skal etableres en dispensationsadgang for studerende, der forsinkes uforskyldt i deres uddannelse.

DE-L opfordrer til at lempe, snarere end stramme, vilkårene for elever i erhvervsuddannelserne, der ønsker en videregående uddannelse. *FTF* deler ovenstående grundholdning og foreslår, at der skal laves en undtagelsesbestemmelse for uddannelsessøgende, hvis adganggrundlag til en videregående uddannelse er en erhvervsuddannelse, så de altid får de 12 ekstra klip. *HL* deler denne opfattelse.

KEA gør opmærksom på, at bestemmelsen rammer deres mulighed for at tiltrække studerende med en erhvervsfaglig baggrund, idet det bliver økonomisk mere usikkert at starte uddannelse.

Ministeren oplyser, at intentionen bag bestemmelsen generelt er at reducere uddannelsespauserne for alle studerende, så flere studerende tidligere end i dag afslutter deres videregående uddannelse. Det gælder også studerende fra de erhvervsfaglige uddannelser. Ministeren henleder opmærksomheden på, at reglerne for at få tillæg af klip som følge af sygdom, rådsarbejde eller andre særlige forhold ikke ændres. Det vil gennem den løbende statistik på området være muligt løbende at vurdere, om den foreslåede ændring opstiller uhensigtsmæssige barrierer for mennesker med en erhvervsfaglig baggrund, som det foreslås i høringssvaret.

Særligt om eux-uddannelsen

DE-L, *GL* og *HL* gør opmærksom på, at bestemmelsen rammer elever på eux-uddannelsen. Den uddannelsespolitiske intention bag etableringen af eux-uddannelsen er, at eleverne kan vælge at prøve sig selv af i håndværksfaget nogle år for senere at vende tilbage til et videregående uddannelsesforløb. Hvis de f.eks. gerne vil videreuddanne sig efter 2½ år, har de forpasset muligheden for at få 12 ekstra SU-klip.

Ministeren oplyser på grundlag af bidrag fra børne- og undervisningsministeren, at eux-studerer reelt opnår en dobbeltkvalificering med deres eksamen, idet de både opnår en erhvervskompetence og en studiekompetence.

Der er endnu ingen færdige eux-studerer, hvorfor der ikke foreligger nogen viden om deres adfærd i form af erhvervsbeskæftigelse og videreuddannelse.

De påtænkte ændringer af SU-bestemmelserne stiller ikke eux-studerer anderledes end andre studerende. De vil få samme vilkår som øvrige studenter og med andre personer med en erhvervsuddannelse i forhold til at få SU til videregående uddannelse – enten med 12 ekstra SU-klip eller til normeret tid.

Eux-studerer vil i kraft af deres dobbeltkvalificering være bedre stillede end almindelige studenter, idet de kan vælge mellem videreuddannelse og faglært beskæftigelse. Såfremt de vælger beskæftigelse i flere år efter deres eux-eksamen, må det forventes, at de i kraft af deres kombination af erhvervs erfaring og studiekompetence vil være mere end almindeligt godt stillet i forhold til på normeret tid at kunne gennemføre et studie, der forventeligt ligger i forlængelse af deres erhvervs-

beskæftigelse, f.eks. en elektriker, der vil videreuddanne sig til elektroingeniør, eller en tømrer, der ønsker at videreuddanne sig til bygningsarkitekt.

Supplerende optagelseskrav

Marstal Navigationsskole har gjort opmærksom på, at der er et krav om 18 måneders effektiv fartstid som skibsassistent for at kunne blive optaget på Navigations-skolen (som kystskipper/sætteskipper/skibsfører). Dette krav betyder, at de studerende normalt ikke vil blive optaget på Navigations-skolen, så de vil kunne opnå tillægget på 12 klip til den normerede studietid. Kravet om 18 måneders effektiv fartstid er internationalt fastsat, og optjeningsperioden vil typisk være op mod det dobbelte, dvs. 2½-3 år.

Marstal Navigationsskole ønsker en præcisering af loven eller alternativt en fast fortolkning, som medgiver, at deres studerende kan få de ekstra klip, selv om de optages på navigationsuddannelserne mere end to år efter deres skibsassistentud-dannelse.

Ministeren oplyser, at der er hjemmel i loven til at dispensere fra reglerne om, hvornår at støttetiden svarer til den normerede uddannelsestid, herunder hvis der er særlige optagelseskrav til en uddannelse, der betyder, at det ikke er muligt at søge om optagelse senest 2 år efter adgangsgivende eksamen. Det vil blive præciseret i lovbemærkningerne, at supplerende optagelseskrav som f.eks. erhvervs erfaring, kan give anledning til at se bort fra reglen om, at der højst må være 2 år mellem den adgangsgivende eksamen og optagelse på den videregående uddannelse.

Dispensation for 2-årsreglen for handicappede

Sammenslutningen af Unge Med Handicap (SUMH) er positive over for, at handicap indgår som en af dispensationsårsagerne i forbindelse med 2-årsreglen.

Danske Handicaporganisationer (DH) mener derimod, at dispensationsadgangen bør erstattes af en generel undtagelse fra 2-årsreglen. *DH* foreslår endvidere, at tildeling af 12 klip ud over normeret uddannelsestid til studerende med handicap sker på baggrund af den faktiske evne til at kunne studere, og at SU tildeles til hele studieperioden.

Ministeren oplyser, at muligheden for dispensation på grund af forsinkelse som følge af særlige forhold i relation til et handicap indgik i forliget bag SU-reformen, og at der ikke vurderes at være grund til at indføre en generel undtagelse fra 2-årsreglen for handicappede uddannelsessøgende.

For så vidt angår studerende med handicap, er der efter SU-reglerne fortsat mulighed for at tage individuelle hensyn ud fra en konkret vurdering, f.eks. i form af muligheden for tildeling af ekstra klip ved sygdom. For studerende, der har brug for yderligere fleksibel tilrettelæggelse, henvises til revalideringssystemet.

Rekrutteringsgrundlag til professionsuddannelserne

Professionshøjskolerne og *VIA University College* gør opmærksom på, at de har en stor andel af voksne studiestartere og voksne studerende med familieforpligtelser, hvilket betyder, at de starter senere på deres videregående uddannelse. Hertil kommer, at en række af professionsbacheloruddannelserne kræver en større moden-hed ved studiestart, og at nogle studerende er usikre på egne boglige færdighe-der efter ikke at have været i uddannelsessystemet i mange år. Alt i alt opleves reformen som en stramning for studerende med forsørgerpligt. *Professionshøjsko-*

lerne påpeger, at gennemsnitsalderen for deres studerende har været faldende inden for de sidste 10 år, og at de studerende på professionshøjskolerne i højere grad gennemfører på normeret tid. *Pædagogstuderendes Lands sammenslutning (PLS)* gør opmærksom på, at mange studerende på de mellemlange videregående uddannelser ikke kommer direkte fra gymnasiet, men har været i arbejde og fx vælger at videreuddanne sig på grund af nedslidning. Nogle har endvidere indlæringsvanskeligheder og har behov for at forlænge deres studie.

Ministeren anerkender, at udviklingen går i den rigtige retning og oplyser, at intentionen bag bestemmelsen er generelt at reducere uddannelsespauserne for alle studerende, så flere studerende tidligere end i dag afslutter deres videregående uddannelse. Det gælder også studerende på professionsuddannelserne. Hvad angår betragtningen om, at forsørgerne bliver særligt ramt af reformens tiltag, henleder ministeren opmærksomheden på, at forholdene for forsørgere i uddannelse med praktik som følge af kontanthjælpsreformen får et løft i form af et nyt børnetilskud til uddannelsessøgende i elev- og praktikperioder. Et initiativ, der har været efterspurgt længe.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Optag på baggrund af optagelsesprøve

Kulturministeriets Rektorer (KUR) understreger, at Kulturministeriets videregående uddannelser alene optager på baggrund af optagelsesprøver og ikke på baggrund af en afsluttet adgangsgivende uddannelse. *KUR* mener derfor, at stramningen vil ramme Kulturministeriets videregående kunstneriske uddannelser hårdere end hovedparten af de øvrige videregående uddannelser.

Ministeren oplyser, at 2-årsreglen gælder for ansøgere, der har gennemført en adgangsgivende eksamen selvom optagelse ikke sker på baggrund af den adgangsgivende eksamen. For ansøgere, der ikke har en adgangsgivende eksamen gælder, at den uddannelsessøgende skal optages på en videregående uddannelse inden for 6 kalenderår efter afslutningen af folkeskolen for at kunne få de ekstra 12 klip. Begyndelsesalderen på de kunstneriske uddannelser er i gennemsnit 24 år, hvilket svarer til gennemsnitsalderen for studerende, der påbegynder en uddannelse på professionshøjskolerne. Den gennemsnitlige begyndelsesalder er desuden kun lidt lavere på de øvrige videregående uddannelser.

Studieskiftere

Studievalscentrene fremfører, at lovforslagets bestemmelse ikke er i overensstemmelse med forligsteksten for så vidt angår studieskiftere, idet lovforslaget ikke lægger op til, at disse studerende vil få tillagt 12 måneders ekstra SU. *Aarhus Universitet (AU)* beder om, at det i udmøntningen af reglerne præciseres, hvornår studieskiftere har ret til ekstra SU-klip, og *Syddansk Universitet (SDU)* skriver, at det er uklart, om reglen skal administreres i Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte eller på institutionerne.

Ministeren oplyser, at rammen på 70 klip ikke foreslås ændret, og uddannelsessøgende, der skifter studium fortsat vil have 70 klip til rådighed, uanset hvornår de har påbegyndt den første videregående uddannelse. Forslaget medfører således alene, at uddannelsessøgende, der påbegynder den første videregående uddannelse mere end 2 år efter opnåelse af en adgangsgivende eksamen, fremover får en støttetid, der svarer til den normerede uddannelsestid. Lovforslaget er i overensstemmelse med aftaleteksten, og betyder, at studerende, der én gang har fået en støttetid, der beregnes som den normerede uddannelsestid plus 12 klip, fortsat vil have den

ret ved studieskift. Da det er den optagende institution, der kender optagelsesgrundlaget, herunder i praksis tager stilling til 1,08-reglens bestemmelser og retten til tillæg til støttetiden, vil det være institutionen, der første gang optager den studerende på en videregående uddannelse, der træffer afgørelse om uddannelsen er påbegyndt senest 2 år efter afslutningen af den adgangsgivende eksamen. Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte vil sikre, at den af institutionen truffene afgørelse registreres og videreføres ved eventuelt studieskift.

Social skævhed

Danske Gymnasieelevers Sammenslutning (DGS) anfører, at bestemmelsen vil ramme socialt skævt og ramme uddannelsesfremmede unge hårdt. Unge, hvis forældre ikke har en videregående uddannelse, har større tendens til selv ikke at få en lang uddannelse. *DGS* henviser til, at 39 procent af de 25-årige, hvis forældre ikke har en uddannelse efter folkeskolen, heller ikke selv får en. Samtidig kommer knap hver fjerde studerende på de lange videregående uddannelser fra hjem, hvor mindst en af forældrene har en lang videregående uddannelse.

Ministeren er opmærksom på, at der på de videregående uddannelser er en overrepræsentation af studerende, hvis forældre har en videregående uddannelse. Til gengæld er ministeren ikke bekendt med undersøgelser el.lign., der peger på, at en opstramning af studiestøttesystemet, så der gives SU til normeret tid, hvis man påbegynder sin uddannelse senere end 2 år efter adgangsgivende eksamen, skulle have større betydning for studerende med forældre, der har ingen eller kort uddannelse end for studerende med højtuddannede forældre.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

2. Øgede krav i SU-systemet til de studerende om fremdrift på videregående uddannelser

Eksamensterminer og studiefremdriftskontrol

Aalborg Universitet (AAU) foreslår, at SU-udbetalingerne først stoppes, når den studerende er otte måneder forsinket frem for seks måneder af hensyn til muligheden for opdatering af eksamensresultater i en travl termin.

Ministeren oplyser, at det er hensigten, at der i udmøntningen af forslaget tages højde for, at eventuelle mindre forsinkelser i forbindelse med opdatering af de studieadministrative systemer ikke er årsag til, at SU-udbetalingerne stoppes.

Meritoverførsel

KU bemærker, at der ved meritoverførsel fra udlandet ofte kan være en sagsbehandlingstid på udenlandske universiteter på to-fire måneder og i nogle tilfælde op til et år. *KU* foreslår derfor, at der indføres regler, der imødekommer dette.

DSF bemærker, at studerende ofte må vente i måneder på at få meritoverført praktikophold eller kurser fra uddannelsesinstitutioner i og uden for Danmark. For at undgå at SU-udbetalingerne stoppes på grund af lang sagsbehandlingstid, foreslås derfor, at der kan dispenseres for ECTS-point, der er forhåndsgodkendt, men endnu ikke er meritoverført. *DSF* foreslår desuden, at det er studienævnene, der får kompetence til at foretage afgørelser om dispensation fra de øgede studiefremdriftskrav som følge af forslaget.

Ministeren oplyser, at der ved fastlæggelse af de nærmere regler om studieaktivitet skal være mulighed for at tage højde for situationer, hvor den studerende uforskyldt mangler registrering af opnåede ECTS-point, f.eks. hvis en meritansøgning er under behandling i et studienævn.

Dispensation for studerende, der får støtte fra Team Danmark

Team Danmark spørger, om der kan dispenseres, således at elitesportsudøvere kan blive op til 12 måneder forsinket i uddannelsen frem for seks måneder. Man mener, at dispensationsmuligheden i universitetsloven for Team Danmark-støttede studerende ikke vil have den ønskede effekt, med mindre de også kan blive op til 12 måneder forsinket, før SU'en stoppes.

Ministeren oplyser, at elitesportsudøvere, der får Team Danmark-støtte, på lige fod med alle andre studerende har mulighed for at fravælge SU og dermed undgå at få udbetalingerne af SU stoppet. Det er således ikke hensigten at give elitesportsudøvere mulighed for at være op til 12 måneder forsinket, før SU-udbetalingerne stoppes.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Dispensation for studerende med handicap

DH og *SUMH* udtrykker bekymring for, at forslaget betyder, at studerende med handicap må opgive at gennemføre en videregående uddannelse. *DH* foreslår derfor, at studerende med handicap undtages fra fremdriftskravet, mens *SUMH* foreslår mulighed for tillæg af klip ved forsinkelse i uddannelsen som følge af handicap.

Ministeren oplyser, at det i forbindelse med indførelsen af handicaptillægget i 2004 blev præciseret, at studerende, som modtager handicaptillæg, forventes at kunne gennemføre uddannelsen på almindelige SU-vilkår. Det betyder, at de kan opfylde kravet om at fuldføre uddannelsen på samme tid og være fuldtidsstuderende som andre SU-modtagende studerende. Studerende med så omfattende handicap, at de ikke kan gennemføre uddannelsen på almindelige vilkår, har mulighed for at søge revalidering, hvor der i højere grad kan tages individuelle hensyn for eksempel ved forlængelse af studietiden. Det bemærkes desuden, at studerende med handicap allerede i dag har mulighed for at søge tillæg af klip ved konkret sygdom som følge af deres handicap. Disse regler ændres ikke.

Ekstra klip

Danske Universiteter, AU, SDU, IT-Universitetet (ITU), KU og Studenterrådet på Statskundskab på Aarhus Universitet (Statsrådet) bemærker, at de øgede krav til studiefremdrift vil føre til flere ansøgninger om ekstra klip.

DSF bemærker, at deltagelse i studentersocialt arbejde skal kunne begrunde tildelelse af ekstra klip på linje med rådsarbejde.

Ministeren oplyser, at der allerede i de eksisterende SU-regler er mulighed for at tildele ekstra klip på grund af rådsarbejde, sygdom og andre særlige forhold. Der er desuden i de eksisterende SU-regler i et begrænset omfang mulighed for at tildele ekstra klip til studerende, der deltager i arbejdet med de studerendes sociale eller uddannelsesmæssige forhold. Det er derfor ikke hensigten at ændre reglerne om, hvornår der kan tildeles ekstra klip. De skærpede studieaktivitetskrav kan isoleret set føre til flere ansøgninger om ekstra klip, men det må samtidig forventes, at stu-

dieadfærden generelt ændres som følge af virkningerne af de ændringer, der følger af de øvrige initiativer til hurtigere studie gennemførelse. På denne baggrund er det ikke forventningen, at der vil ske en markant stigning i antallet ansøgninger om ekstra klip.

3. Målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK)

Begrænsningen af SU alene til GSK-turbokurser har faglige omkostninger og social slagside

HL, DGS, SDU, Lederforeningen for VUC, DSF og GL giver udtryk for, at turbokurser kan have nogle faglige omkostninger og kan i øvrigt have social slagside. Synspunkterne går bl.a. på, at turboforløb generelt indebærer en risiko for, at det på den korte tid er vanskeligt at opnå den ønskede progression i faget, ligesom det kun er de stærkeste studenter, der har mulighed for at gennemføre forløbene med et positivt resultat. På denne baggrund kan man stille spørgsmål ved det faglige udbytte af den gymnasiale suppleringskurs. Tilsvarende kan de foreslåede regler medvirke til, at de svageste unge opgiver at gennemføre suppleringskurs og dermed ikke opnår den nødvendige specifikke studiekompetence.

Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser

Ministeren oplyser på grundlag af bidrag fra børne- og undervisningsministeren, at der ikke er grund til at antage, at turbokurser giver vanskeligere forhold for kursisterne. Af to svar til Børne- og Undervisningsudvalget i marts 2013 fremgår det således, at dumpeprocenten i 2011/2012 var en anelse lavere på turbokurser end på længerevarende kurser, samt at karakterresultaterne for de to typer kurser ikke viser nævneværdige forskelle mellem de to kursustyper. Det kan forventes, at GSK-kursusudbydere vil ændre tilrettelæggelsen af deres kursusudbud som følge af de nye regler, f.eks. i form af tilrettelæggelse af turbokurser i umiddelbar forlængelse af hinanden og med afsluttende eksamen i begge forløb i samme eksamenstermin.

Begrænsningen af SU alene til GSK-turbokurser indebærer en u hensigtsmæssig centralisering af udbuddet

Studievalgcentrene, HL, KU, Lederforeningen for VUC, DSF, GL og Rådet for Gymnasiale Uddannelser giver udtryk for, at begrænsningen, hvorefter SU kun gives til GSK tilrettelagt som turboforløb, vil betyde en kraftig centralisering af GSK-udbuddet til kun de allerstørste byer. F.eks. vil unge, der følger GSK på tompladsordningen (indplacering på hold fra de almindelige gymnasiale uddannelsesforløb) ikke længere kunne modtage SU. På den måde kan forslaget utilsigtet komme til at øge restgruppen af unge, idet mange vil opgive at tage gymnasial suppleringskurs.

Ministeren oplyser på grundlag af bidrag fra børne- og undervisningsministeren, at GS-systemet som udgangspunkt er placeret i de fire store universitetsbyer, jf. GS-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 914 af 7. juli 2010) § 24, da suppleringskursen betragtes som optakten til den videregående uddannelse. Derfor vil de fleste GSK-hold også blive oprettet i de store byer, hvor der er volumen til det. For så vidt angår mulighed for henvisning af kursister til tompladsordninger, afskaffes muligheden for tompladsordning ikke, men disse kursister kan ikke længere modtage SU. Ca. 85 pct. af GSK-kursisterne supplerer kun i ét eller to fag. Såfremt denne suppleringskurs sker på en tompladsordning, og dermed strækker sig over ½-1 år, kan

denne aktivitet allerede nu - i al fald ikke uden at øge timetallet med enkeltfag, som ikke er nødvendige i forhold til optagelse på videregående uddannelse - ikke berettigede til SU på grund af det lave ugentlige timetal. Det må derfor forventes, at disse studenter i vidt omfang allerede nu læser gymnasial supplerings med et andet forsørgelsesgrundlag end SU.

Begrænsningen af SU alene til GSK-turbokurser vil generelt forlænge den tid, der bruges til supplerings

Studievalgcentrene, HL, DGS, FTF, Lederforeningen for VUC, DSF, Statsrådet og Rådet for de Gymnasiale Uddannelser giver udtryk for, at begrænsningen, hvorefter SU kun gives til GSK tilrettelagt som turboforløb, risikerer at modvirke formålet om at få de unge hurtigere i gang med videregående uddannelse. Den ideelle situation er, at en student supplerer på turboforløb i sin sommerferie og dermed skaffer sig den nødvendige specifikke studiekompetence inden studiestart i august/september. Mange studenter har imidlertid behov for at supplere i flere fag/niveauer.

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

Ministeren oplyser på grundlag af bidrag fra børne- og undervisningsministeren, at lovudkastet indebærer, at der fremover kun kan opnås SU til komprimerede GSK-forløb. Det kan forventes, at der fremover overvejende vil blive udbudt turbokurser, der vil blive placeret tre gange om året op til de tre eksamensterminer. Det må dog forventes, at GSK-udbyderne vil tilpasse deres udbud og således lægge kurser f.eks. i september-oktober med eksamensafholdelse i vinterterminen (december/januar) eller tilsvarende i forårssemesteret. På denne måde vil kursister kunne nå to fag/niveauer på et semester. Tilsvarende må det forventes, at GSK-udbyderne i almindelighed som følge af de nye SU-regler vil udvide antallet af fag, der tilrettelægges med turboforløb. Uddannelsesministeren fastsætter de nærmere regler på bekendtgørelsesniveau efter dialog med børne- og undervisningsministeren med henblik på en så fleksibel tilrettelæggelse som muligt.

Det må ligeledes forventes, at der fortsat i et vist omfang vil blive udbudt GSK-kurser af længere varighed beregnet for kursister, der har et andet forsørgelsesgrundlag end SU, hvorfor det må forventes, at det vil være muligt for studenter, der har behov for supplerings i flere fag og niveauer, at tage flere fag samtidigt frem mod samme eksamenstermin.

Ca. 2/3 af GSK-kursisterne supplerer kun i ét fag, 1/5 supplerer i to fag og knap 1/10 supplerer i tre fag. Kun ca. 5 procent af GSK-kursisterne supplerer i mere end tre fag, så det forventes, at det er et mindretal, som ikke vil have mulighed for at færdiggøre deres supplerings på et år.

Derudover må det forventes, at de ændrede SU-regler fører til adfærdsændring for så vidt angår ansøgere til de gymnasiale uddannelser og elever i de gymnasiale uddannelser. De ændrede regler vedrørende SU til GSK-kurser samt den intensive indsats for at sikre et mere oplyst grundlag for valg af såvel uddannelse som studieretning og valgfag i de gymnasiale uddannelser forventes at resultere i, at flere studenter fremover vil være direkte adgangsberettigede til de uddannelser, de ønsker at søge ind på. Det kan således på længere sigt forventes, at behovet for gymnasial supplerings mindskes, ikke mindst behovet for supplerings i mere end et fag/niveau.

Organisering af GSK for ordblinde

DH skriver følgende i deres hørings svar: ”Ifølge HF-bekendtgørelsen kan lederen på HF-kurser tillade, at kursister, der på grund af handicap ikke har mulighed for at følge et ordinært toårigt forløb, udstrækker det toårige forløb over tre år. Enkelte steder i Danmark er denne mulighed organiseret, så ordblinde i hele, samlede klasser kan få et ekstra år til en HF-uddannelse, som følge af deres nedsatte læsehastighed. På nogle uddannelsesinstitutioner henviser kursuslederne imidlertid ordblinde elever til at gøre dette ved at supplere op med enkeltfag efter de to års HF-uddannelse. Danske Handicaporganisationer er bekymret for, at ordblinde nu afskæres fra muligheden for at gennemføre en gymnasial uddannelse, hvis de fratages SU i forbindelse med enkeltfags-HF eller gymnasiale suppleringskurser, som følge af forslaget om fremadrettet kun at give SU til turbokurser af 3-6 ugers varighed.”

Ministeren oplyser på grundlag af bidrag fra børne- og undervisningsministeren, at bemærkningen om GSK i hørings svaret fra DH må bero på en misforståelse. Der kan ikke etableres treårige hf-forløb for grupper af ordblinde. Alle afgørelser om forlængelse af en toårig hf-uddannelse til et treårigt forløb i forbindelse med et handicap skal i overensstemmelse med hf-bekendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 735 af 22. juni 2010) § 70 være individuelle.

**Ministeriet for Forskning,
Innovation og Videregående
Uddannelser**

En afsluttet toårig hf-uddannelse kan ikke genoptages eller forlænges. En hf-student kan supplere sin uddannelse med fag og niveauer på gymnasial suppleringslinje med andre studenter, jf. ovenfor.

Særligt om adgangskurser

AAU, Studievalg Nordjylland og Danmarks Tekniske Universitet (DTU) samt Aarhus Maskinmesterskole har stillet spørgsmål om, hvordan adgangskursus til ingeniøruddannelsen påvirkes af forslaget om målretning af SU til gymnasiale suppleringskurser (GSK).

Ministeren oplyser, at det ikke med lovudkastet er hensigten at ændre på muligheden for at få SU til adgangskursus til ingeniøruddannelsen for uddannelsessøgende, der ikke i forvejen har en gymnasial uddannelse. Uddannelsessøgende, der allerede har en gymnasial uddannelse, kan ikke optages på hele adgangskurset, men har mulighed for at tage enkeltfag. Med lovudkastet afskaffes muligheden for at få SU til deltagelse i enkeltfag på hf- og gymnasieniveau for kursister, der i forvejen har en gymnasial uddannelse. Det vil også gælde enkeltfag på adgangskurset. Uddannelsessøgende, der har en gymnasial uddannelse, vil dog fortsat kunne få SU til et kort intensivt GSK-kursus af 3-6 ugers varighed på de uddannelsessteder, som udbyder gymnasial suppleringslinje.

4. Højest fem ungdomsuddannelser med SU

Hvem bliver berørt?

Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening (UUVF) giver udtryk for, at de savner præcisering af, hvem der bliver berørt af, at man maksimalt kan få SU til 5 ungdomsuddannelser.

Lederforeningen for VUC oplyser, at de er usikre på, hvordan det vil blive defineret, at en ungdomsuddannelse er påbegyndt. Er det ved optagelse, uddannelsesstart eller f.eks. tælledato. De foreslår derfor, at påbegyndt uddannelse bliver defineret som en uddannelse på baggrund af hvilken, kursisten har modtaget SU.

Ministeren oplyser, at loftet med SU til maksimalt 5 ungdomsuddannelser træder i kraft den 1. januar 2015. I opgørelsen af antallet af påbegyndte ungdomsuddannelser indgår alle påbegyndte ungdomsuddannelser. Den nye ordning berører ikke SU til en igangværende ungdomsuddannelse påbegyndt før den 1. januar 2015. I forhold til definitionen af påbegyndelse, fremgår det af lovudkastet, at der kun tælles ungdomsuddannelser, som eleven har fået SU til. Det skal bemærkes, at påbegyndelse er, når kursisterne er indskrevet på og gennemgår uddannelse, der giver ret til SU.

Et eller flere uddannelsesforløb

Lederforeningen for VUC foreslår, at der sikres adgang til at genoptage en tidligere uddannelse med mulighed for at modtage SU, især inden for hf-enkeltfagssystemet.

DSF bemærker, at i forbindelse med hf-enkeltfag kan forslaget læses som om, hvert enkelt fag tæller som en påbegyndt ungdomsuddannelse i sig selv, hvilket *DSF* ikke tror, kan være intentionen bag forslaget. *DSF* har foreslået, at det tydeliggøres, at deltagelse i hf-enkeltfag tæller som én påbegyndt ungdomsuddannelse, uanset om den uddannelsessøgende læser ét eller flere fag. *DGS* har givet lignende bemærkninger.

DSF har i høringssvaret oplyst, at de er stærkt bekymrede over, at der lægges op til, at det skal tælle som en ny påbegyndt ungdomsuddannelse, når elever, f.eks. på grund af flytning eller mobning, skifter til en ny uddannelsesinstitution, uden at det medfører studietidsforsinkelse. *DSF* mener, at det ikke skal tælle som en ny uddannelse, hvis elever skifter uddannelse eller uddannelsesinstitution, når skiftet ikke medfører studietidsforlængelse. *DGS* mener heller ikke, at skoleskift skal tælle som en ny påbegyndt uddannelse.

Ministeren oplyser, at påbegynder man hf-enkeltfag med SU, tæller det som et uddannelsesforløb, da forløbet i sidste ende kan føre til, at man sammenstykker en hel kompetencegivende ungdomsuddannelse.

Der er ikke med lovudkastet lagt op til, at skift mellem uddannelsesinstitutioner, når man læser den samme uddannelse, skal tælle som mere end én uddannelse. Skift mellem forskellige uddannelser med SU vil tælle som flere uddannelser, uanset om det sker på samme eller forskellige uddannelsesinstitutioner.

Svage grupper

PLS og *DGS* bemærker, at forslaget om, at man kun kan få SU til 5 ungdomsuddannelser, vil virke begrænsende og have en social slagside. *DGS* har desuden bemærket, at manglen på praktikpladser betyder, at mange unge er tvunget til at skifte uddannelse eller helt falde fra.

Ministeren oplyser, at hensigten med lovudkastet er at begrænse uhensigtsmæssig uddannelsesadfærd og desuden sikre, at der også på ungdomsuddannelsesområdet er krav om fremdrift og færdiggørelse. Det er samtidigt vigtigt, at elever med svage

faglige eller personlige forudsætninger fortsat har mulighed for at foretage nødvendige omvalg for at gennemføre en ungdomsuddannelse, hvorfor grænsen er sat til maksimalt fem ungdomsuddannelser med SU. Grænsen giver desuden en passende fleksibilitet i forhold til de elever, der kan have svært ved at finde en praktikplads; de kan søge over mod andre erhvervsuddannelser med bedre praktik- og beskæftigelsesmuligheder. Lovudkastet giver desuden mulighed for at fastsætte regler om dispensation til fortsat at få SU, selvom grænsen for det maksimale antal ungdomsuddannelser med SU er overskredet, i de tilfælde hvor de unge omfattes af et uddannelsespålæg i kontanthjælpssystemet.

Afklaring og uddannelsesvalg

HL, Danmarks Vejlederforening, REU og FTF oplyser, at de støtter forslaget om højst 5 ungdomsuddannelser med SU. *HL, FTF, DGS, Danmarks Vejlederforening* og *PLS* mener dog, at der er behov for skærpet opmærksomhed på unge, som kan have brug for støtte og vejledning i deres uddannelsesvalg.

Ministeren oplyser, at regeringen har fokus på tiltag, som kan understøtte unges afklaring og uddannelsesvalg. Det fremgår således også af "*Aftale om reform af SU-systemet og rammerne for studie gennemførelse*", at partierne er "enige i målsætningen om at styrke elevernes uddannelsesparathed og om, at flere unge skal vælge og gennemføre en erhvervsuddannelse efter grundskolen, bl.a. via en målrettet vejlednings- og fastholdelsesindsats og et øget fokus på uddannelsesvalg i folkeskolens udskoling.

5. Ændret SU til hjemmeboende

Ændring af satsen for grundstipendium til hjemmeboende uddannelsessøgende

UUVF, DGS og *PLS* udtrykker bekymring over nedsættelsen af SU for hjemmeboende uddannelsessøgende. De bemærker, at de uddannelsessøgende har mange udgifter i forbindelse med studiet, og at forslaget vil ramme socialt skævt i forhold uddannelsessøgende fra hjem med lav indkomst. *KU* mener, det bør afspejles i SU til hjemmeboende studerende, at de studerende på videregående uddannelser har mange udgifter til bøger og andet materiale.

Ministeren oplyser, at regeringen har vurderet, at de eksisterende SU-beløb til hjemmeboende generelt set rækker ud over, hvad der er nødvendigt, når man bor hjemme, og at det i mange tilfælde betyder, at uddannelsessøgende, der bor hjemme, kan have flere penge til rådighed end uddannelsessøgende, der er flyttet i egen bolig. Det er baggrunden for, at alle hjemmeboende uddannelsessøgende i både ungdomsuddannelser og videregående uddannelser ifølge lovudkastet får et grundstipendium, der svarer til satsen for børne- og ungeydelsen på 893 kr. om måneden i 2013. For så vidt angår de uddannelsessøgende fra økonomisk mindre velstillede hjem, gør ministeren opmærksom på, at der ifølge lovudkastet, ud over grundstipendiet, ydes et forældreindkomstafhængigt SU-tillæg til de hjemmeboende. Tillægget vil udgøre det samme beløb som det tillæg, der i dag ydes til de 18-19-årige hjemmeboende i ungdomsuddannelser. F.eks. vil hjemmeboende uddannelsessøgende, hvis forældres indkomstgrundlag er mindre end 325.000 kr., fremover kunne få det maksimale tillæg på 1.586 kr. om måneden, eller i alt 2.479 kr. om måneden i stipendium i 2013.

Ændring af principperne for opgørelse af forældreindkomsten

DSF udtrykker bekymring over, at en forælders nye ægtefælles eller partners indkomst skal indgå i udregningen af den studerendes SU-tillæg.

Ministeren oplyser, at de nuværende regler ikke afspejler de reelle indkomstforhold i den husstand, hvor den unge bor, hvis den unge bor sammen med den ene af sine forældre og dennes nye ægtefælle eller registrerede partner. Derfor er det efter lovudkastet hensigten, at forældreindtægten, som SU-stipendiet er afhængigt af, fremover også skal omfatte indtægten fra en eventuel ny ægtefælle eller registreret partner hos den forælder, hvor den unge bor.

6. Afdæmpet regulering af SU i perioden 2014 til 2021

Statsrådet, DSR, GL og PLS bemærker, at det er en reel forringelse af SU'en og peger på at de studerendes økonomiske vilkår dermed forringes. *PLS, DSR og KU* forudsiger, at en forringelse af studerendes økonomi kan betyde øget erhvervsarbejde, som de mener, kan forlænge studietiden i sidste ende. *FTF* bemærker, at reguleringen herefter følger reguleringen af andre skattepligtige overførselsindkomster, som for eksempel dagpenge og kontanthjælp.

Ministeren oplyser, at det er korrekt, at SU'en fremadrettet opreguleres efter samme principper som andre skattepligtige overførselsindkomster som f.eks. dagpenge og kontanthjælp, dog således at den ændrede regulering starter i 2014 og løber frem til 2021. Det vurderes ikke, at den ændrede regulering i sig selv vil have betydning for de studerendes erhvervsarbejde i forhold til i dag.

7. Forhøjelse af satsen for fribeløb

Øget frafald og forlænget studietid

LO, FTF, KU og Roskilde Universitet (RUC) bemærker, at muligheden for øget erhvervsarbejde ved siden af studierne som følge af, at fribeløbet forhøjes, kan føre til større frafald. *Statsrådet* bemærker, at man forventer, at en forhøjelse af fribeløbet vil føre til forlænget studietid på grund af øget erhvervsarbejde.

Djøf bemærker, at man ikke bifalder forslaget om at øge fribeløbet, da undersøgelser entydigt viser, at den optimale kobling mellem uddannelsens teori og studiejobbets praksis fås ved ca. 15 timers studiejob om ugen. *PLS* udtrykker desuden bekymring for, at et øget omfang af erhvervsarbejde blandt studerende, fører til konkurrenceforvridning på arbejdsmarkedet.

Ministeren oplyser, at man ikke mener, at forhøjelsen vil føre til større frafald og længere studietid, da forhøjelsen ikke giver mulighed for erhvervsarbejde markant ud over ca. 20 timer om ugen. Det giver i højere grad studerende mulighed for selv at vurdere, hvor meget erhvervsarbejde de kan have ved siden af studiet og i ferieperioder, uden at det går ud over muligheden for at gennemføre uddannelsen på normeret tid. Forhøjelsen skal derfor også ses i sammenhæng med reformens ændrede krav til studieaktivitet løbende i studietiden. Forhøjelsen af det laveste fribeløb vil desuden give mulighed for at øge rådighedsbeløbet under uddannelse og

derved gøre det mere attraktivt at tage en uddannelse – ikke mindst for unge, som ikke ønsker at tage lån.

Finansiering af forslaget

DSF er bekymret for, om forslaget om at hæve fribeløbet vil medføre større udgifter end de 40 mio. kr., som de offentlige finanser ifølge Finansministeriet vil blive forringet med. Man er således bekymret for, hvordan en eventuel merudgift vil blive finansieret og foreslår derfor, at aftaleparterne forpligter sig til, at en eventuel merudgift finansieres ved, at der tilføres ekstra midler til SU-området.

Ministeren oplyser, at skønnet over omkostningerne i forbindelse med forhøjelsen af fribeløbet er beregnet på samme grundlag som alle øvrige forslag, og man anser det derfor ikke for nødvendigt at stille særlige garantier i forbindelse med eventuel finansiering af ekstraomkostninger, der knytter sig til et enkelt forslag.

8. Udbetaling af bonus til studerende, der bliver færdig på under normeret studietid

Hvem bliver omfattet af bonus?

KU bemærker, at man tilstræber at tilrettelægge alle uddannelser som fuldtidsstudier, således at de studerende kan færdiggøre uddannelserne på normeret tid. Studiestrukturen (eksamener mv.) er tilrettelagt efter, at de studerende kan gennemføre på normeret tid. Man mener derfor, at det kan være kompliceret at tilrettelægge uddannelsesforløb, så de studerende kan afslutte på mindre end normeret tid. *RUC* bemærker desuden, at kun få studerende har mulighed for at få udbetalt bonusstipendiet, og at de formentlig kun vil kunne reducere gennemførelstiden med maksimalt 1-2 måneder.

FTF bemærker, at man er skeptisk over for forslaget, da det på mange videregående uddannelser ikke vil være muligt at færdiggøre uddannelsen på under normeret tid. Desuden belønner forslaget en adfærd, som vil være gældende for visse studerende, selv om bonussen ikke indføres.

PLS bemærker, at man ikke kan støtte forslaget, da det kun tilgodeser studerende, der kan få hjælp fra deres forældre, såvel økonomisk som fagligt. Man bemærker desuden, at det ikke vil være muligt for pædagogstuderende at få udbetalt bonusstipendiet på grund af pædagoguddannelsens sammensætning. Man mener derfor, at det er tydeligt, at forslaget kun er rettet mod studerende på universiteterne.

Ministeren oplyser, at det er hensigten med forslaget, at bonusstipendiet udbetales med et beløb svarende til halvdelen af det månedlige SU-stipendium for udeboende på videregående uddannelser for hver kalendermåned, den studerende gennemfører under normeret tid. Uanset, at bonusstipendiet udbetales med den halve SU-stipendiesats, svarer én måneds bonusstipendium til ét klip. Det vil sige, at der trækkes et klip fra i klippekortet, for hver måned der udbetales bonus for. Bonusstipendiet er således et incitament til de studerende, der ønsker og formår at gennemføre deres studie på under normeret tid. Ministeren mener, at det sender et positivt signal om, at man belønner studerende, der evner at færdiggøre sig og derved stiller sig hurtigere til rådighed for arbejdsmarkedet.

Fag ud over normering frem for bonus

Danmarks Tekniske Universitet (DTU) foretrækker, at den studerende kan vælge at tage fag ud over uddannelsens normering frem for at få udbetalt bonus for at afslutte uddannelsen på mindre end normeret tid.

Ministeren oplyser, at uddannelser, der er tilrettelagt som fuldtidsstudier, skal følge den normering, der fremgår af universitetslovens § 4. Hvis den studerende ønsker at gennemføre flere fag end dem, der fremgår af normeringen, kan dette ske i form af enkeltfag efter reglerne om deltidsuddannelse, jf. universitetslovens § 5, stk. 2. Derudover henvises der til, at der i forlængelse af ministeriets innovationsstrategi arbejdes på at implementere en model, der muliggør at institutionerne kan tilrettelægge forløb med øget optjening af ECTS rettet mod talentfulde studerende.

Mere undervisning og vejledning frem for bonus

Djøf bemærker, at det er paradoksalt at afsætte en del af de knappe midler til studerende, der afslutter på kortere tid, end uddannelsen er normeret til. De mener, at en ordinær arbejdsindtægt efter endt studie er motivation nok. Dertil kommer, at hvis man fra politisk side mener, at uddannelsen kan gennemføres på mindre end normeret tid, så kan der muligvis være rum for mere indhold i uddannelsen. *Djøf* bemærker, at man fortsat efterlyser flere timer og mere vejledning på de samfundsvidenskabelige og humanistiske universitetsuddannelser.

Statsrådet påpeger ligeledes, at der i uddannelsernes normering tages udgangspunkt i, at uddannelsen er på fuld tid, og at det er problematisk at give de studerende et økonomisk incitament til at komme hurtigere igennem, end normeringen tilsi-ger.

Ministeren oplyser, at studerende har mulighed for at gennemføre de fag, som indgår i uddannelsen på kortere tid end den normerede studietid, hvis universitetet giver mulighed herfor.

9. Øget støtte til befordringsgodtgørelse

Danmarks Vejlederforening, Statsrådet, FTF, AAU, VIA University College og *Djøf* udtrykker tilfredshed med, at satsen til befordringsrabat efter en kilometersats øges. *FTF* understreger, at det er vigtigt at transport til og fra praktik/klinikpladser får samme status som transport til uddannelsesstedet. *Ungdomsuddannelsernes Vejlederforening* finder den foreslåede ordning uklar og finder det uhensigtsmæssigt, hvis ordningen kun gælder transport mellem hjem og skole.

Forbedring af selvbetjeningssystem

LO anbefaler, at selvbetjeningssystemet til bestilling af HyperCard og Uddannelseskort får et serviceeftersyn, da systemet vurderes at være vanskeligt at anvende og behæftet med fejl.

Ministeren oplyser, at der i forbindelse med introduktionen af det nye Ungdomskort i august 2013 vil blive lanceret en ny bestillingsprocedure i et helt nyt selvbetjeningssystem, hvilket forventes at øge brugervenligheden betydeligt.

Det er ikke med forslaget hensigten at ændre i reglerne om, i hvilke perioder der kan gives befordringsrabat eller befordringsgodtgørelse. Perioder med lønnet praktik i ungdomsuddannelser vil således fortsat ikke være omfattet af ordningen.

10. Opfølgning på EU-domstolens dom i sag C-46/12, L.N.

Konsekvenser af EU-domstolens afgørelse i sag C46/12, L.N.

Djøf og *AC* udtrykker bekymring over, at forligspartierne har forpligtet sig til – om nødvendigt, at omlægge SU-systemet, hvis antallet af EU- og EØS-borgere, der modtager SU, udvikler sig i større omfang. *Statsrådet* og *AAU* ønsker, at regeringen sikrer, at dommen ikke får økonomiske konsekvenser for danske studerende, herunder niveauet for den danske støtteordning. *KU* bemærker, at der udestår administrative og tekniske udfordringer til håndtering af udenlandske studentereksaminer/adgangsgivende eksaminer.

Ministeren oplyser, at forligskredsen har taget til efterretning, at dommen medfører en merudgift til SU, samt at regeringen vil indarbejde 200 mio. kr. efter skat og tilbageløb på de kommende finanslove. Som en del af aftalen, er forligskredsen enige om at følge udviklingen. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil fremlægge en årlig status for udviklingen i antallet af EU- og EØS-borgere, der modtager SU i kraft af status som arbejdstagere og udgifterne hertil, på den baggrund vil ministeren mødes med forligskredsen. Såfremt udviklingen afviger væsentligt fra det forudsatte, forpligter partierne i forligskredsen sig til at sikre finansiering inden for SU-området og iværksætte relevante værnsinitiativer. I den forbindelse vil Danmark arbejde aktivt i enhver relevant europæisk sammenhæng for at fremme forudsætningerne for at opretholde det nuværende danske SU-system. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser vil endvidere følge udviklingen i de videregående uddannelsesinstitutioners udbud og optagemønstre med henblik på politisk opfølgning, hvis der viser sig at opstå en utilsigtet adfærd hos institutionerne som konsekvens af dommen. Dommen medfører alene omlægning af praksis og implementering kræver ikke lovændring.

Andet:

Øgede udgifter til administration og systemudvikling

Danske Universiteter, SDU, AU, KU, RUC og VIA University College udtrykker bekymring for, at det samlede udkast til ændring af SU-loven vil medføre øgede udgifter til f.eks. administration og systemudvikling. De enkelte universiteter har en række forslag og konkrete bemærkninger hertil.

Ministeren oplyser, at der ikke forventes en markant opgavetilførsel, der ligger ud over, hvad uddannelsesinstitutionerne kan finansiere med eksisterende midler. Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelser forventer at igangsætte systemudvikling fra centralt hold. Uddannelsesinstitutionerne vil blive orienteret og inddraget undervejs i processen.

Evaluering af forslagernes konsekvenser

Akademikerne (AC), Djøf og RUC foreslår, at man foretager en evaluering af lovændringernes konsekvenser for gennemførelsetider og frafaldsmønstre, herunder eventuelle negative konsekvenser i form af øget frafald.

Ministeren oplyser, at det ikke er hensigten at foretage en egentlig samlet evaluering af konsekvenserne af forslagene, men det vil være muligt at følge den statistiske udvikling på området.

Forslag om udvidelse af handicaptillægsordningen

SUMH foreslår en udvidelse af handicaptillægsordningen til også at gælde elever i ungdomsuddannelser, dog med en lavere sats end for studerende i videregående uddannelser. *DH* foreslår derimod, at målgruppen for handicaptillæg udvides, så der kan gives handicaptillæg til studerende, der hæmmes af følgevirkninger af et handicap som f.eks. udtrætning og nedsat læsehastighed, der betyder, at de ikke kan passe et studiejob, fordi de bruger længere tid på at læse og studere end andre.

Ministeren oplyser, at det er korrekt, at der ikke tildeles handicaptillæg, hvis man kan påtage sig et erhvervsarbejde, men ikke har tid til det, fordi man bruger længere tid på at læse og studere end andre. Studerende, som af den ene eller anden grund bruger længere tid på studiet, henvises til at arbejde i ferier eller undervisningsfrie perioder. Det gælder for alle studerende. Det bemærkes i øvrigt, at lægeligt dokumenteret udtrætning som følge af handicap, som har betydning for erhvervsevnen ift. et studiejob, indgår i vurderingen af, om en studerende er berettiget til handicaptillæg.

Datatilsynets høringsvar

Datatilsynet bemærker, at anvendelsen af bemyndigelsen til at fastsætte regler om dispensation for 2-års reglen på grund af f.eks. sygdom giver anledning til at behandle personfølsomme oplysninger. Datatilsynet anbefaler, at ministeriets vurdering af, om denne behandling kan ske inden for rammerne af persondataloven, skal fremgå af bemærkningerne til lovforslaget.

Datatilsynet udtrykker endvidere bekymring for forslaget om, at Styrelsen for Videregående Uddannelser og Uddannelsesstøtte kan indhente indskrivningsoplysninger om uddannelsessøgende, der ikke har søgt SU. Dette under hensyn til persondatalovens § 5, der fordrer, at myndigheder ikke indhenter oplysninger, der går ud over det, der er nødvendigt for myndighedens sagsbehandling.

Endelig spørger *Datatilsynet*, om hjemlen til udveksling af oplysninger til studie-støttemyndighederne i EU- og EØS-medlemsstaterne og i Grønland og på Færøerne medfører, at oplysningerne vil blive anvendt til samkøring i kontroløjemed. Er dette tilfældet, kræves en klar lovhjemmel.

Ministeren oplyser, at behandlingen af personfølsomme oplysninger i forbindelse med dispensation fra 2-års reglen vil kunne ske inden for rammerne af persondataloven. Dette er tilføjet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12. For så vidt angår spørgsmålet om at indhente indskrivningsoplysninger på uddannelsessøgende, før de eventuelt har søgt SU, er der tale om oplysninger, som er nødvendige for at tildele SU. Det er i forhold til de uddannelsessøgendes mulighed for at søge SU

gennem det elektroniske selvbetjeningssystem minSU tillige nødvendigt at have oplysningerne til rådighed før den uddannelsessøgende søger om SU første gang. Dette er tilføjet i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 32.

Endelig oplyser ministeren, at de oplysninger, der påtænkes udvekslet med studie-støttemyndighederne i EU- og EØS-medlemsstaterne og i Grønland og på Færøerne, skal anvendes til samkøring i kontroløjemed, hvorfor lovforslagets § 1, nr. 34, er ændret, så der er klar hjemmel hertil. Udvekslingen af oplysninger vurderes at kunne ske inden for rammerne af persondataloven.

På baggrund af høringssvarene og efter drøftelser i forligskredsen (S, RV, SF, V, KF, DF og LA) er der foretaget følgende overordnede ændringer:

- Bestemmelsen om, at der kan udveksles oplysninger med Grønland, Færøerne og EU- og EØS-medlemsstaterne er ændret, så det klart fremgår, at oplysningerne kan samkøres i kontroløjemed (lovforslagets § 1, nr. 34). I bemærkningerne til bestemmelsen er det understreget, at behandlingen kan ske inden for rammerne af persondataloven.
- Bemærkningerne til lovforslaget er revideret, det fremgår af de specielle bemærkninger til § 1, nr. 12, om muligheden for undtagelse fra 2-årsreglen, og til § 1, nr. 32, om indhentning af indskrivningsoplysninger på uddannelsessøgende, der (endnu) ikke har søgt SU, tilføjet, at behandlingen kan ske inden for rammerne af persondataloven.
- Det er tydeliggjort, i bemærkningerne til bestemmelsen om, at ministeren kan fastsætte regler om undtagelse fra 2-årsreglen, at undtagelsen kan omfatte tilfælde, hvor der er supplerende optagelseskrav som f.eks. erhvervs erfaring.

Herudover er der foretaget en række tekniske justeringer m.v., som fremgår af det fremsatte lovforslag.